

PARLAMENTUL EUROPEAN

2009 - 2014

Comisia pentru comerț internațional

2012/2097(INI)

18.12.2012

AVIZ

al Comisiei pentru comerț internațional

destinat Comisiei pentru ocuparea forței de muncă și afaceri sociale

referitor la responsabilitatea socială a întreprinderilor: promovarea intereselor societății și o cale către o redresare durabilă și favorabilă incluziunii (2012/2097(INI))

Raportor pentru aviz: Bernd Lange

PA_NonLeg

SUGESTII

Comisia pentru comerț regional recomandă Comisiei pentru ocuparea forței de muncă și afaceri sociale, competență în fond, includerea următoarelor sugestii în propunerea de rezoluție ce urmează a fi adoptată:

1. ia act cu interes de faptul că Comisia a început să includă referiri la RSI în acordurile comerciale ale UE; consideră, având în vedere rolul major jucat de întreprinderile mari, filialele și lanțurile lor de aprovizionare în comerțul internațional, că responsabilitatea socială și de mediu a întreprinderilor trebuie să devină o dimensiune a acordurilor comerciale ale Uniunii Europene, în cadrul capitolului referitor la dezvoltarea durabilă; invită Comisia să elaboreze propuneri concrete pentru aplicarea acestor principii de RSI în politica de comerț;
2. se angajează să își intensifice în mod constant eforturile pentru ca instituțiile și funcționarii UE, inclusiv Reprezentantul special al UE pentru drepturile omului, să se angajeze în vederea aplicării standardelor sociale, de mediu și a celor privind drepturile omului în toate acțiunile și relațiile externe ale UE;
3. subliniază faptul că promovarea RSI reprezintă un obiectiv susținut de Uniunea Europeană și că, prin urmare, Uniunea trebuie să se asigure că politicile externe pe care le aplică contribuie la dezvoltarea durabilă și la dezvoltarea socială a țărilor în cauză;
4. îndeamnă Comisia ca, la elaborarea propunerilor concrete de integrare a principiilor RSI, să se bazeze pe orientările OCDE pentru întreprinderile multinaționale, inclusiv pe procedura OCDE de reclamație;
5. felicită toate statele membre a OCDE pentru activitatea lor cuprinzătoare cu privire la orientările OCDE pentru întreprinderile multinaționale, publicate la 25 mai 2011; ia act de faptul că 44 de guverne aderente – reprezentând toate regiunile lumii și 85% din investițiile străine directe – își încurajează întreprinderile să respecte aceste recomandări detaliate privind un comportament responsabil în afaceri, oriunde activează;
6. este de acord că imperativele de mediu și cele legate de schimbările climatice, precum și dezvoltarea lanțurilor mondiale de producție implică o sferă conceptuală mai largă a RSI decât cea avută în vedere atunci când acest concept a fost elaborat pentru prima dată; prin urmare, consideră necesară actualizarea conceptului de RSI, făcându-se referire la drepturile muncii și ale omului și la aspecte privind ocuparea forței de muncă, la protecția mediului, la preocupările legate de schimbările climatice, precum și la prevenirea corupției și a evaziunii fiscale;
7. solicită ca, de la 1 ianuarie 2014, toate întreprinderile europene care activează în țări terțe și care au mai mult de 1 000 de angajați, să aplice în mod obligatoriu orientările OCDE pentru întreprinderile multinaționale;
8. solicită Comisiei să includă o clauză obligatorie referitoare la RSI în toate acordurile bilaterale, atât comerciale, cât și privind investițiile, semnate de UE, pe baza principiilor referitoare la RSI definite la nivel internațional, care să pună accent pe dezvoltarea

durabilă și buna guvernare și să se axeze în mod clar pe drepturile omului, munca decentă, standardele de muncă, libertatea de asociere, negocierea colectivă și alte aspecte sociale, în special actualizarea din 2010 a orientărilor OCDE; propune ca această clauză să armonizeze standardele și conceptele existente pentru a asigura comparabilitatea și echitatea și să conțină măsuri pentru monitorizarea acestor principii și pentru aplicarea lor la nivel UE, precum și înființarea unor puncte naționale de contact ca foruri privind chestiunile abordate în orientările OCDE, precum cerința de a monitoriza activitățile întreprinderilor, ale filialelor și ale lanțurilor de aprovizionare ale acestora, precum și cerința de a aplica diligența necesară;

9. invită Comisia să se asigure că toate societățile care activează pe piața unică, inclusiv societățile transnaționale cu filiale sau lanțuri de aprovizionare situate în UE, își respectă toate obligațiile juridice atât la nivel național, cât și la nivelul UE, pentru a asigura o concurență echitabilă și a crește la maximum beneficiile pentru consumatorii din UE; invită Comisia, de asemenea, să promoveze activ un comportament responsabil în afaceri în rândul societăților din UE care activează în străinătate, punând un accent deosebit pe asigurarea respectării stricte a tuturor obligațiilor lor juridice care decurg fie din legislațiile naționale, fie din obligațiile juridice bilaterale sau internaționale aplicabile activităților lor comerciale, nu în ultimul pe asigurarea respectării standardelor și a normelor internaționale în materie de drepturi ale omului, muncă și mediu; în acest scop, propune Comisiei să se implice activ, împreună cu partenerii săi, în țările în curs de dezvoltare și emergente pentru a face schimb de bune practici și cunoștințe cu privire la modalitățile și mijloacele de ameliorare a mediului de afaceri și de sensibilizare în legătură cu un comportament responsabil în afaceri;
10. propune guvernelor statelor membre să solicite BEI să includă o clauză RSI în cadrul operațiunilor sale;
11. invită Comisia să introducă o procedură mai deschisă și mai clară de depunere și de examinare a plângerilor legate de nerespectarea principiilor în materie de RSI, inclusiv mecanisme de punere în aplicare, și să deschidă anchete, dacă este necesar;
12. invită Comisia să îndemne societățile să aplice principiile RSI; subliniază necesitatea susținerii și încurajării difuzării unor astfel de practici în cadrul IMM-urilor, reducând la minimum costurile și sarcinile birocratice;
13. invită Comisia să includă o clauză RSI în acordurile cu organizațiile neguvernamentale (ONG-uri), în special pentru activitățile în favoarea dezvoltării;
14. invită Comisia să utilizeze mai eficient măsurile bazate pe stimulente și să fie mai vigilentă la monitorizarea și asigurarea faptului că societățile transnaționale cu filiale sau lanțuri de aprovizionare situate în țări participante la sistemele SGP și SGP+ - fie că își au sau nu sediul social în Uniunea Europeană - precum și țările vizate a) își îndeplinesc obligațiile juridice naționale și internaționale din domeniile drepturilor omului, standardelor de muncă și sociale și normelor de mediu, b) dovedesc un angajament real față de drepturile, protecția și bunăstarea personalului lor și ale cetățenilor în general, c) respectă libertatea de asociere și drepturile de negociere colectivă și d) tratează orice încălcare rapid și eficace;

15. invită Comisia să promoveze RSI în cadrul forurilor multilaterale, sprijinind o cooperare consolidată între OMC și alte foruri multilaterale care abordează RSI, cum ar fi OIM și OCDE;
16. reamintește că, pentru rezolvarea litigiilor comerciale și/sau solicitarea de compensații pentru externalitățile negative ale activităților comerciale iresponsabile sau ilegale, există deja atât proceduri judiciare, cât și alternative la acestea; invită, în această privință, Comisia să depună mai multe eforturi pentru a spori gradul de conștientizare atât în rândul întreprinderilor, cât și în cadrul publicului larg; reamintește faptul că Camera Internațională de Comerț (ICC) oferă servicii de soluționare a litigiilor pentru persoane fizice, întreprinderi, state, entități statale și organizații internaționale care caută alternative la procedurile judiciare, ceea ce poate contribui la îmbunătățirea accesului efectiv la justiție al victimelor în cazul încălcărilor practicilor responsabile de afaceri care provoacă daune economice, sociale și de mediu în UE și/sau în afara acesteia;
17. solicită monitorizarea la nivelul UE a măsurilor restrictive (sanțiuni, boicoturi, embargouri), precum și a sistemelor de acordare a licențelor pentru produsele cu dublă utilizare;
18. solicită instituirea unor mecanisme prin care principiile RSI să fie respectate nu numai de societatea sau de contractantul principal care beneficiază de un acord comercial, ci și de toți subcontractanții sau lanțurile de aprovizionare pe care le-ar utiliza, indiferent dacă în domeniul aprovizionării cu bunuri, lucrători sau servicii, asigurând astfel condiții de concurență echitabile bazate pe condiții de salarizare și muncă decente și garantând drepturile și libertățile sindicale;
19. invită Comisia să îmbunătățească modelul său de evaluare a impactului asupra dezvoltării durabile, pentru a reflecta în mod corect implicațiile economice, sociale, în materie de drepturile omului și de mediu, inclusiv obiectivele de reducere a schimbărilor climatice, ale negocierilor comerciale; invită Comisia să monitorizeze acordurile comerciale ale UE cu țările partenere, efectuând, înainte și după semnarea acordului comercial, studii de evaluare a impactului asupra dezvoltării durabile, ținând seama în special de sectoarele vulnerabile;
20. subliniază că, după intrarea în vigoare a Tratatului de la Lisabona, Parlamentul trebuie să fie informat pe deplin asupra modului în care concluziile evaluărilor vizând impactul acordurilor asupra dezvoltării durabile sunt abordate în cadrul negocierilor înainte de încheierea acordurilor și ce capitole din acordurile respective au fost modificate pentru a evita eventualele efecte negative identificate de evaluările de impact asupra dezvoltării durabile;
21. solicită înființarea unui sistem de cooperare judiciară între UE și țările terțe semnatare ale acordurilor comerciale bilaterale, pentru a se asigura că victimele încălcărilor legislației sociale sau de mediu sau ale nerespectării angajamentelor RSI de către multinaționale sau de filialele lor imediate beneficiază de acces efectiv la justiție în țara în care a avut loc încălcarea și pentru a sprijini crearea unor proceduri judiciare internaționale în scopul de a asigura pedepsirea prin lege a întreprinderilor care comit încălcări;
22. solicită dezvoltarea unor standarde mai eficiente în materie de transparență și răspundere

pentru întreprinderile tehnologice din UE implicate în exportul tehnologiilor care pot fi folosite pentru a încălca drepturile omului sau în modalități contrare interesului UE în materie de securitate;

23. solicită SEAE să se asigure că atașatii comerciali ai UE care activează în ambasadatele UE beneficiază de o formare periodică în domeniul RSI, în special cu privire la aplicarea cadrului ONU „Protejare, respectare și remediere” și că ambasadatele UE funcționează ca puncte de contact UE pentru plângerile având ca obiect întreprinderile UE și filialele acestora, deoarece punctele naționale de contact OCDE există doar în țările membre ale OCDE și, în practică, nu sunt, prin urmare, accesibile angajaților întreprinderilor respective din țările care nu fac parte din OCDE;
24. solicită realizarea unor evaluări de impact în materie de drepturi ale omului ale noilor tehnologii chiar din faza de cercetare și dezvoltare, și solicită ca aceste evaluări să includă studii de scenarii și analize privind posibilitatea de încorporare a standardelor privind drepturile omului în faza de proiectare („Human Rights by Design”);
25. subliniază faptul că sensibilizarea, la nivelul întreprinderii, în ceea ce privește importanța RSI și consecințele neconformării, ca sarcină a Comisiei UE, trebuie să fie însoțită de un proces adecvat de sensibilizare și consolidare a capacităților guvernelor țărilor gazdă, pentru a asigura punerea efectivă în aplicare a drepturilor RSI și accesul la justiție;
26. solicită punerea în aplicare a principiului referitor la cunoașterea utilizatorului final pentru a asigura o monitorizare mai riguroasă și prevenirea încălcării drepturilor omului în aval sau în amonte în cadrul unui lanț de aprovizionare ori a unui flux de producție sau de piață;
27. subliniază că viitoarele tratate bilaterale semnate de UE în materie de investiții trebuie să garanteze un echilibru just între protecția investitorilor și capacitatea de intervenție a statului, în special în ceea ce privește standardele sociale, sanitare și de mediu;
28. ia act de măsurile pozitive din actuala reformă a Directivei privind transparența (2004/109/CE) și a Directivei contabile (2003/51/CE) în abordarea problematicii RSI, păstrând în același timp echilibrul dintre urmărirea obiectivului legitim de transparență și responsabilitate și sarcina de raportare a întreprinderilor; invită Comisia să se asigure că întreprinderile care fac obiectul acestor directive sunt obligate să raporteze periodic cu privire la activitățile lor privind RSI, în conformitate cu orientările OCDE pentru întreprinderile multinaționale, asigurându-se în același timp că se iau măsuri speciale pentru IMM-uri, astfel încât raportarea să fie fezabilă din punct de vedere financiar și administrativ;
29. subliniază faptul că dimensiunea RSI ar trebui încorporată în acordurile comerciale multilaterale și, prin urmare, invită Comisia să susțină propuneri în acest sens, atât în forurile internaționale, în special OCDE și OIM, cât și în cadrul OMC în contextul post-Doha;
30. solicită ca viitoarele măsuri RSI să cuprindă întregul lanț valoric - de la extracția materiilor prime prin schimburile comerciale până la reciclare.

31. solicită ca politicile RSI să fie incluse la toate nivelurile acordurilor comerciale cu UE și ca acestea să cuprindă dispoziții care să prevadă protejarea lucrătorilor migranți, a lucrătorilor cu contracte intermediare de agenții și a lucrătorilor detașați;
32. consideră că Comisia și statele membre ar trebui să încurajeze întreprinderile UE să ia inițiative de promovare a RSI și să facă schimb de bune practici cu partenerii lor din alte țări;
33. solicită ca politicile RSI, precum și drepturile fundamentale în domeniul ocupării forței de muncă și cele sindicale, cum ar fi dreptul la viață privată și libertatea de asociere, să fie respectate de întreprinderile din UE în toate activitățile lor, fie că își au sediul în UE sau în țări terțe;
34. solicită o consultare și o implicare deplină și activă a organizațiilor reprezentative, inclusiv a sindicatelor, în dezvoltarea, funcționarea și monitorizarea proceselor și structurilor RSI ale întreprinderilor; invită aceste organizații reprezentative să coopereze cu angajatorii într-o abordare bazată pe un parteneriat veritabil;
35. solicită o monitorizare mai riguroasă, mai cuprinzătoare și mai transparentă a principiilor RSI în cadrul politicii comerciale a UE, cu repere clare pentru a măsura îmbunătățirile, astfel încât să se încurajeze încrederea în sistem;
36. constată că RSI este un mecanism prin care angajatorii își pot sprijini lucrătorii și comunitățile locale din țările în curs de dezvoltare, că respectarea standardelor RSI și de muncă pot permite unor astfel de țări să beneficieze de schimburi comerciale internaționale mai ample și că RSI poate asigura o împărțire echitabilă a câștigurilor pentru a sprijini o prosperitate economică și socială durabilă și pentru a ajuta mai multe persoane să iasă din sărăcie, în special în perioade de criză financiară; regretă faptul că protocoalele de intervenție socială sunt în prezent doar pe bază de voluntariat și îndeamnă Comisia să le facă obligatorii.

REZULTATUL VOTULUI FINAL ÎN COMISIE

Data adoptării	18.12.2012
Rezultatul votului final	+: 24 -: 2 0: 1
Membri titulari prezenți la votul final	William (The Earl of) Dartmouth, Maria Badia i Cutchet, Nora Berra, Daniel Caspary, María Auxiliadora Correa Zamora, George Sabin Cutaș, Christofer Fjellner, Yannick Jadot, Franziska Keller, Vital Moreira, Paul Murphy, Cristiana Muscardini, Niccolò Rinaldi, Helmut Scholz, Peter Šťastný, Robert Sturdy, Gianluca Susta, Henri Weber, Iuliu Winkler, Paweł Zalewski
Membri supleanți prezenți la votul final	Salvatore Iacolino, Silvana Koch-Mehrin, Maria Eleni Koppa, Katarína Neved'álová, Marietje Schaake
Membri supleanți [articolul 187 alineatul (2)] prezenți la votul final	Norbert Neuser, Birgit Schnieber-Jastram, Derek Vaughan